

**D. DIONYSII // A RICKEL CARTHVSIANI, // de perfecto
mundi contemptu, // ut pius ita utilissimus heptalo- // gus**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, Nov. 1530

De q[ua]litate & co[n]ditione mentis humanæ.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55472)

ficareque studeas: quatenus sic pura & nuda, et
 soluta atque sincera effecta, diuinitatis capaci-
 sis: ardeatque in interiori affectu tuo diuinus amor
 tanquam in seraphin; in intellectu aeterna sapien-
 tia splendeat, sicut in cherubin: & ipsa quoque
 memoria deum benedictum in se comprehen-
 dat, complectatur, ac teneat, ad instar the-
 rum. Scio dilecte mi mentis tuae affectum, et
 qua sanctitatis, virtutumque zelo anima tua vni-
 nerata sit: ideo quod tibi ad huius desideratae per-
 fectionis adeptionem, amplius conferre valeo
 tibi mihique ut queo conscribam. Denique quia
 factum tuum in vno, vero, summoque bono
 libere affectas: ea duntaxat scire & legere cupis,
 per quae affectus tuus in creatore suo, ardeat
 atque stabilior effici queat. Ideoque non rethorice
 quæris eloquij flores, neque verborum multitu-
 nem diligis, nec curiosa subtilitate lætaris: sed
 pendiosum aliquod, quod menti facilius im-
 mi, firmitusque possit teneri. Quod & ego
 bo ut valeo, nedum tibi, sed mihi quoque
 ipsa conscribens, quatenus quorum affectio
 na est, studium ac labor conformes sint:

De qualitate & conditione mentis hu-
 manæ.

Art. I.

QVO natura entis dignior est
 simplicior, eo actio eius vniformis
 firmiorque consistit. Vnde cum
 na natura præstantissima sit, et
 tas pura: omnis eius actio vniformis
 est, & simplex, incommurabilis, & per-
 etna. Operatio autem angelicæ mentis, æu-
 furatur, & diuinæ simplicitati amplius con-
 matur. Porro rationalis anima, quoniam in vniformi
 uecturatur

ueritate intellectualium substantiarum infima est: secundum naturam maxime instabilis est at-
volubilis, neque in vno fixa manet, sed nisi custo-
diosissima affit custodia, vndiq; incessanter va-
gatur, nec aeterno illi immensoq; bono est inten-
ta, quinimo difficulter ad ipsum erigitur, facili-
ter vero atque repente ab ipso recedens elabit.

Cur hō qđ
que adeo
instabilis
sit,

Quomodo gratia dei sit causa, atque origo
omnis meritoria operationis in nobis.

Art. I I.

Vuemadmodum naturalium ope-
rationum principium natura est: sic
gratia diuina meritoriarum omnium
actionum causa est. Et sicut vnum
quodque eo naturalē suam operationē
expeditius fortiusq; exercet, quā fue-
rit in ipso propria sua natura vigorosior, atq; vi-
uacior: sic mens humana, quā in ea gratia dei maior
ac plenior fuerit, eo diuinis incessabilius intende-
re valet, & quae diuina sunt atque salubria, dele-
ctabilius & indefinenter implet. Dū vero in se-
metipsa, vel gloriari, aut confidere inchoat: pro-
tinus cadit. Deniq; gratia dei gratis infunditur,
infusa aut per sacras meditationes, & operatio-
nes bonas conseruatur, nutritur, incalescit atq; re-
dundat. Si vero negligentes, segnesq; fuerimus,
mox vbi minuitur, aut penitus perit: quā mortalis
culpa eā extinguit, venialis aut debilitat. Ideoq;
qui puritati studet, & gratiam dei in se conserua-
ri, augeriq; optat: summa eget custodia, ac solerti
labore, quia qui gratiam dei in se non auget, neces-
sario in breui eam minuit. Propterea sincere ac
fructuose conuersari desiderans, si non minimas cul-
pas uitet, doleat, & emendet: earundemq; insu-

Vnde gra-
tia vel mi-
nuat aut
prorsus ex-
tinguatur